

L'arrel de la desobediència

«Propaganda pel Fet! ha practicat des de fa 20 anys un exercici de desobediència cultural en un context hostil»

La Raíz | Arxiu Propaganda pel Fet!

p.p1 {margin: 0.0px 0.0px 0.0px 0.0px; font: 22.0px Platform; color: #f6676b}

Â

La desobediència està de moda. Ara, fins i tot sembla que els presidents de la Generalitat la practiquen. Però aquesta és la història dels pioners que ara fa dues dècades van crear a Manresa el segell i management alternatiu i combatiu Propaganda pel Fet!, amb un catàleg d'una quarantena d'artistes, que va d'**Obrint Pas** i de **Kop a Zoo** i **Xavi Sarrià**, i que ja ha publicat 120 referències de tots els estils.

Eren els anys de plom del pujolisme, el felipisme i l'aznarisme. El peix al cove i les porres, a mans de la policia espanyola comandada per la ?Delegada de Ferro' Julia García Valdecasas. Majories absolutes d'ordre i consens aquí i allà, cimentades sobre un oasi que, amb el temps, s'ha revelat com a putrefacta claveguera. En aquells temps hi ha l'arrel de moltes de les coses que avui s'esdevenen. Com ha arribat a socialitzar-se la idea que, per canviar les lleis injustes -i, de retruc, transformar la realitat- és legítim desobeir, impugnar, rebel·lar-se, si cal posant-hi el cos per defensar les urnes, paperetes i col·legis electorals?

Tot això, malgrat que alguns ens vulguin fer creure el contrari, no ha passat perquè un bon dia un senyor de Convergència tingués una revelació. Això ha passat perquè durant molts anys aquí hi ha

hagut gent picant pedra. Perquè en aquells anys de pujolisme nacional i maragallisme metropolità - dues cares d'una mateixa moneda- hi havia qui no es conformava.

Hi havia un país oficial. I hi havia, també, un altre país que no estava representat ni en els parlaments, ni en els grans mitjans de comunicació, ni en la cultura amb majúscules. Un país d'assemblees, de 'manis', de plataformes, d'insubmisos, de contrainformació. Era un país invisible que es rebel·lava contra l'Estat i contra un sistema econòmic desigual i injust.

Aquest país necessitava que algú l'expliqués. I com que ni els mitjans de comunicació ni la política oficial ho feien, al final el país el van acabar explicant les cançons. Propaganda pel Fet! ha estat una peça més -una de moltes- de les que van fer possible que aquest país pogués explicar-se a si mateix i al món. I explicar-se,

generar un relat, és el primer pas perquè, algun dia, la teva manera de veure el món esdevingui una realitat. Aquest camí no té dreuera: requereix un exercici constant i tenaç de desobediència, en aquest cas, no a les lleis de l'Estat -tot i que de vegades també- sinó a les lleis del mercat.

La gent de 'Propa' han practicat des de fa vint anys un exercici de desobediència cultural en un context hostil. En temps de ressaca del 'rock català', en ple auge de la postmodernitat sense substància, aquella gent va decidir fer-ho diferent. La llavor que ells -i molts altres!- van plantar va convertir-se en arrel de moltes coses.

Hi ha quatre elements clau en la recepta de Propaganda pel Fet!: En primer lloc, demostrar que la llengua catalana era tan útil com qualsevol altra per fer música reivindicativa, crítica, combativa i també contundent.

En segon lloc, entendre que el país invisible era més llarg i més ample del que ens havien explicat, i que, posats a desobeir, també es podien desobeir tota mena de fronteres: seria al Sud del nostre món on la flama havia d'encendre's amb més força.

En tercer lloc, el segell va entendre que era necessari construir una xarxa d'espais autogestionats on poder practicar la cultura dissident: hi ha un fil roig que uneix el vell Ateneu de Vallcarca -avui la zona zero de l'urbanisme depredador postcrisi- amb l'imponent Stroika de Manresa.

I, en quart lloc, la necessitat de no quedar-se quietes i impugnar sempre allò evident: Si ens deien que el rock i la música tradicional eren antagònics... perquè no apostar per **Obrint Pas**, **La Carrau** o **Xerramequ**? Si el hip-hop o el ragga en català era una cosa impostada que no interessava a ningú... perquè no apostar per **At Versaris**, **Pirat's** i **Zoo**? Si els cantautors ja no interessaven... perquè no jugar-se-la -i guanyar- amb **Feliu Ventura**?

Però per fer possible tot això, ara fa vint anys, s'havia de desobeir les normes de la cultura del moment, desobeir les rígides dinàmiques de la indústria musical, les ordenances, les lleis i el mercat capitalista. Desobeir té conseqüències i cap canvi transcendent és ràpid i indolor.

També, al mateix temps, els qui porten temps desobeint saben que els grans canvis no arriben d'un dia per l'altre. Que per arribar al gran èxit massiu d'**Obrint Pas** arreu del món primer hi ha d'haver molts concerts mal sonoritzats davant de trenta persones en tuguris de mala mort. Perquè en cultura, tot el que és persistent, autèntic, durador i influent comença a la base. Ara ja fa un cert temps que vaig deixar una mica de banda el periodisme musical. Vaig acabar una mica saturat -van ser deu anys meravellosos, però molt intensos.

Però de tant en tant, entre tuit hiperventilat i tertúlia soporífera, m'arriba alguna cançó. Llavors recordo algunes coses: per exemple, que entre Propaganda pel Fet! i un servidor, a base de concerts i d'articles, va néixer un petit amor que encara dura. Crec que aquest amor es fonamenta en una manera compartida d'entendre els nostres respectius oficis. Els uns amb la música, els altres amb el periodisme, seguim navegant entre les nostres contradiccions amb un mateix objectiu:

explicar el país invisible.